

ณ กาลครั้งหนึ่ง
ที่ สามพราน ริเวอร์ไซด์ นครปฐม
๑๔ มีนาคม ๒๕๕๗

โดย

วันชัย ภู่งาม

ณ กาลครั้งหนึ่ง ที่ สามพราน ริเวอร์ไซด์ นครปฐม ๑๔ มีนาคม ๒๕๕๗

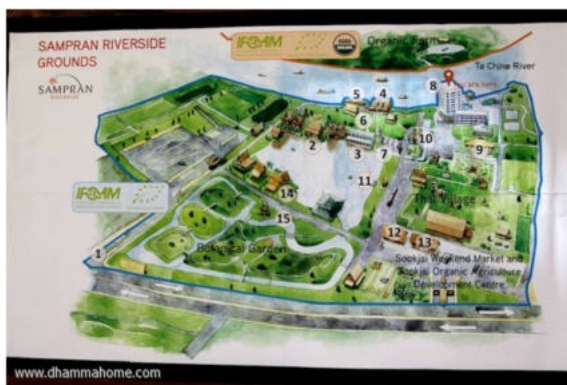
ขอนอบน้อมแด่พระผู้มีพระภาคอรหันตสัมมาสัมพุทธเจ้าพระองค์นั้น

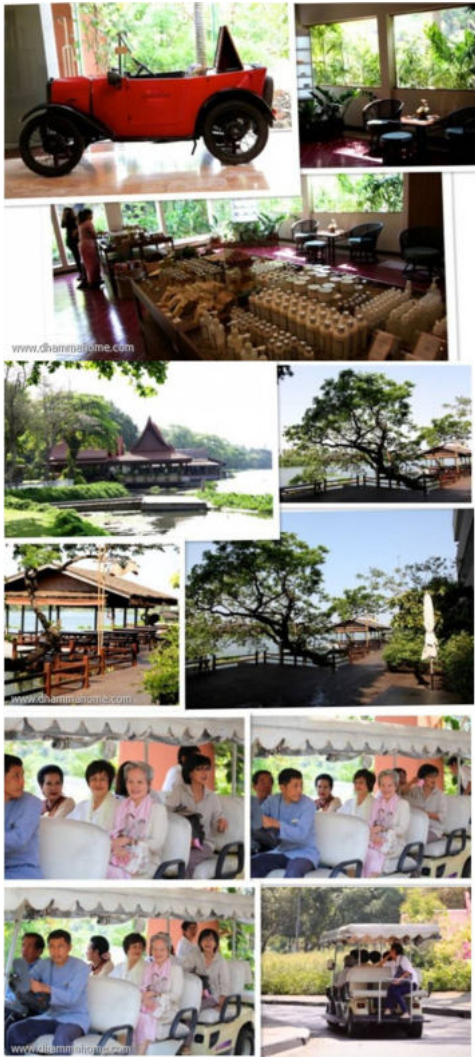
นะโม ตัสสะ ภะคะวะโต อะระหะโต สัมมา สัมพุทธัสสะ
นะโม ตัสสะ ภะคะวะโต อะระหะโต สัมมา สัมพุทธัสสะ
นะโม ตัสสะ ภะคะวะโต อะระหะโต สัมมา สัมพุทธัสสะ

เมื่อวันศุกร์ ที่ ๑๔ มีนาคม พุทธศักราช ๒๕๕๗ คุณสุภาพรรณ ชูสวัสดิ์ชัย และครอบครัว พร้อมทั้งคุณนวลใจ ธนานุรักษ์กุล และเพื่อน ๆ ได้กราบเรียนเชิญท่านอาจารย์สุจินต์ บริหารวนเขตต์ และคณะวิทยากรของมูลนิธิศึกษาและเผยแพร่พระพุทธศาสนา ไปสนทนาธรรม ณ โรงแรมสามพรานริเวอร์ไซด์ อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม

สามพรานริเวอร์ไซด์ตั้งอยู่ริมแม่น้ำท่าจีน ภายในสวนสามพราน ใกล้ ๆ กรุงเทพฯ นี้เอง ภายในเนื้อที่ ๑๗๐ ไร่ ได้ถูกจัดแบ่งเป็นโซนต่าง ๆ เช่น ส่วนของสวนพรรณไม้ ดอกไม้ ส่วนของหมู่บ้านไทย ที่มีกิจกรรมต่าง ๆ ให้ผู้เข้าชมและพักผ่อนภายใน

สวนได้ทำ เช่น ปั่นดิน ร้อยมาลัย รำกระบพไม้ เป็นต้น ทั้งยังมีการแสดงศิลปวัฒนธรรมไทยให้ได้ชม มีการแสดงของช่างแสนรู้ที่มีผู้สนใจเข้าชมเป็นจำนวนมาก ทั้งยังมีกิจกรรมการทำเกษตรอินทรีย์ กิจกรรมล่องน้ำลุยสวน ก่อนกลับก็สามารถเลือกซื้อสินค้าจากตลาดสุขใจภายในสวนสามพราน ซึ่งเป็นสินค้าเกษตรอินทรีย์ สินค้าปลอดสารพิษ และสินค้าเพื่อสุขภาพต่าง ๆ

การสนทนาธรรมจัดขึ้น ณ ห้องโพลิน ระหว่างเวลา ๑๐.๐๐ - ๑๕.๓๐ น. โดยพักรับประทานอาหารกลางวัน ระหว่างเวลา ๑๑.๔๕ - ๑๓.๐๐ น. ณ ห้องอาหารแวนด้า ซึ่งเป็นห้องอาหารบุฟเฟต์นานาชาติ ริมทะเลสาบแสนสวย ร่มรื่น มีทั้งแขกชาวไทยและชาวต่างชาติมาใช้บริการมากมาย

จากห้องสนทนาธรรม สามารถเดินไปยังห้องอาหารกลางวันที่ได้จัดไว้ หากไม่เดินก็สามารถขึ้นรถไฟฟ้าที่มีไว้บริการ ระหว่างทางร่มรื่นด้วยพรรณไม้นานาชนิด เราจึงได้เห็นภาพของความประทับใจ ที่ได้เห็นท่านอาจารย์เดินด้วยความคล่องแคล่ว ในวัย ๘๗ ปี ท่านดูสดใส แข็งแรง ร่าเริงเป็นอย่างยิ่ง ทำให้ข้าพเจ้านึกถึงคำของคุณคำปิ่น อักษรวิสัย ที่กล่าวว่า ชีวิตของท่านอาจารย์ยังยืนยาวมากเท่าใด ยิ่งเป็นประโยชน์แก่ผู้อื่นมากเพียงนั้น

ท่านเจ้าภาพ มีความละเอียด
ประณีต ในการจัดการสนทนาธรรมในครั้ง
นี้เป็นอย่างมาก นี่เป็นสิ่งที่ข้าพเจ้า
สังเกต จากการได้ติดตามท่านอาจารย์ไป
สนทนาธรรมในที่ต่าง ๆ ข้าพเจ้าสังเกต
ถึงความศรัทธาอันยิ่ง ความละเอียด
ความรอบคอบ ความเกื้อกูล ความเป็น
กัลยาณมิตร ความเป็นผู้ให้อภัยอดเยียม
ด้วยความซาบซึ้งใจของผู้รับ และในความ
อนุโมทนาสาธุการในความดีทุกประการ
อันท่านเจ้าภาพได้สะสมมา กำลังสะสม
บุคคลจึงสังเกตได้ ในสิ่งอันเป็นภายนอก
และภายใน ในทรัพย์สินสมบัติ ในรูปสมบัติ
และในที่สุด คือ อริยสมบัติ สูงสุดที่บุคคล
ปรารถนา แต่หาได้มาด้วยความหวัง
ความติดข้องต้องการไม่ หากเป็นการได้
ด้วยความเข้าใจ ด้วยความอดทน ด้วย

ความเพียร ด้วยความเสียสละ ด้วยความเห็นอก ด้วยความตั้งใจมั่น อันเป็นบารมี ที่จักให้ถึงฝั่งอันแสนไกล และย่อมถึงได้ในวันหนึ่ง ด้วยการเดินทางไกลนั้น ย่อมอบอุ้นพรั่งพร้อมอยู่ด้วยกับกัลยาณมิตรทั้งหลายในขณะปัจจุบัน บนหนทางแห่งความเข้าใจที่ถูกต้อง ในธรรมที่พระอรหันตสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงตรัสรู้ และทรงมีพระมหากรุณาแสดงไว้

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย สัตบุรุษย่อมให้ทานอย่างสัตบุรุษอย่างไร คือ สัตบุรุษในโลกนี้ ย่อมให้ทานโดยเคารพ ทำความอ่อนน้อมให้ทาน ให้ทานอย่างบริสุทธิ์ เป็นผู้มีความเห็นว่ามีผลจึงให้ทาน ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย อย่างนี้แล สัตบุรุษชื่อว่าย่อมให้ทานอย่างสัตบุรุษ.

เทวทวารคที่ ๑ จูฬปุณณมสูตรที่ ๑๐ มัชฌิมนิกาย อุปริปัณณาสก์ เล่ม ๓
ภาค ๑ หน้าที่ ๑๘๙

ขณะที่ทำรูปลงกระดานนี้ บางขณะ
ข้าพเจ้ารู้สึกปิติ ตื่นเต้นใจอย่างมากที่ได้
เห็นภาพของสหายธรรมหลาย ๆ ท่าน ที่
คุ้นเคย และมีความชื่นบานใจแก่กันและ
กัน เป็นกำลังใจกัน มีความเป็นมิตร
เกื้อกูลกันและกันในหนทางที่ประกอบไป
ด้วยความดีทั้งหลายนี้ ทั้งยังมีความเจริญ
มั่นคงขึ้นในความดีทุกประการ ตามที่ท่าน
อาจารย์ได้กล่าวธรรมเพื่อเกื้อกูลมาโดย
ตลอดนั้น ทำให้ข้าพเจ้านึกถึงเนื้อเพลง
ที่ว่า

...อันความกลมเกลียว กันเป็นใจเดียว ประเสริฐศรี
ทุกสิ่ง ประสงค์ จงใจ จักเสร็จจสมได้ ด้วยสามัคคี
สามัคคี นี่แหละล้ำเลิศ จักชูชาติเขิด พระศาสนา
สยามรัฐ จักวัฒนา ปราบกฎเกียรติฟุ้งเฟื่อง กระเดื่องแดนดิน...

เมื่อชาติ คือ การเกิดขึ้นของกุศล และอกุศล หากบุคคลทั้งหลาย มีความเจริญขึ้นในธรรม มีความเห็นถูก เข้าใจถูกต้อง ในธรรมทั้งหลาย เพิ่มขึ้น มากขึ้น ย่อมเป็นปัจจัยที่มั่นคงอันจะเป็นกำลัง ให้กุศลธรรมทั้งหลายเกิดขึ้นได้ โดยบ่อย ชาติบ้านเมืองที่ทุกคนมุ่งหวังให้มีความเจริญมั่นคง วัฒนาสถาพร จึงย่อมเป็นที่หวังได้ จากความเจริญมั่นคงในกุศลธรรม และความดีทุกประการในขณะนี้เอง

หลายครั้ง ขณะที่ข้าพเจ้าทำรูปปลงกระหู่ เห็นรูปท่านอาจารย์ ทั้งในขณะที่ยสนทนาธรรมและขณะอื่นๆ ที่เห็นท่านว่าเรใจสดใส ก็เกิดปีติขึ้น ในความเมตตา ในความเกื้อกูลของท่าน นึกถึงพระคุณของท่าน ที่ได้ให้สิ่งที่มีค่าที่สุดในชีวิตนี้แก่ข้าพเจ้า คือ ความเข้าใจถูก เห็นถูก ในหนทางอันแสนยากนี้ บ่อยครั้งที่ข้าพเจ้ากราบรูปท่านใน

คอมพิวเตอร์ขณะที่ทำงานอยู่ ด้วยความซาบซึ้งใจ ด้วยปีติในใจ ที่ล้นเอ่อออกมาในดวงตาที่พรำม้วหลายครั้งหลายหน แม้ในขณะนี้ ดีใจเหลือเกินที่ได้มีโอกาสพบท่าน ไม่น่าเชื่อว่าขณะที่ท่านอาจารย์บรรยายธรรมเป็นครั้งแรก เมื่อปีพุทธศักราช ๒๕๑๙

ข้าพเจ้ายังไม่เกิดเลย ณ บัดนี้ เวลาล่วงไปถึงร่วมหกสิบปีแล้ว การได้มีโอกาสมานั่งฟังท่านอาจารย์บรรยายธรรม ถึงความจริง ที่มีอยู่จริง ๆ ในขณะนี้ ให้ได้มีโอกาสเข้าใจขึ้น ย่อมเป็นบุญอย่างหาที่สุดมิได้ เหลือที่จะกล่าวจริง ๆ ครับ

ท่านอาจารย์เคยกล่าวกับข้าพเจ้าว่า ช่วงถึงพุทธกาลนี้ พระศาสนาจะเฟื่องฟูขึ้น (จากความเข้าใจธรรม) เป็นครั้งสุดท้าย ก่อนที่จะค่อย ๆ อันตรธานไป เป็นความปิติซาบซึ้งใจยิ่ง กับการได้มีโอกาสมีชีวิตอยู่ ณ ช่วงเวลาที่แสนมีค่าแลหาได้ยากยิ่งในสังสารวัฏฏ์นี้ เป็นช่วงเวลาสุดท้ายแห่งกาลที่พระศาสนาเฟื่องฟู ก่อนที่จะอันตรธานไปจริง ๆ

อันดับต่อไป ขออนุญาตนำความการสนทนาธรรมบางตอน ในภาคบ่ายมาฝากให้ทุก ๆ ท่าน ได้พิจารณาเช่นเคย เป็นความที่ข้าพเจ้าได้ฟังแล้วซาบซึ้งใจมาก เป็น ณ กาลครั้งหนึ่ง อันยอดเยี่ยมอีกครั้งหนึ่งในชีวิตของข้าพเจ้าที่รู้สึกเช่นนั้น ในขณะนั้น ท่ามกลางบรรยากาศที่แวดล้อมไปด้วยความอบอุ่น ที่จะประทับอยู่ในใจไปเท่านั้น

อนึ่ง ควรที่จะบันทึกไว้ด้วยว่า พี่สุภาพรรณได้แจ้งไว้ล่วงหน้าว่าทางโรงแรมได้มอบบัตรอภินันทนาการ เพื่อเข้าชมการแสดงศิลปวัฒนธรรมไทย ณ หมู่บ้านไทย สวนสามพราน ในตอนบ่าย จำนวนมากถึง ๒๐ ท่าน แต่ไม่ได้รับความสนใจจากสหายธรรมท่านใดเลย ทุกท่านไม่ยอมละไปจากการได้ฟังพระธรรม ที่มีความไพเราะ และหาได้ยาก แม้คนเดียว

อ. ธีรรัตน์

ท่านอาจารย์คะ เมื่อช่วงเช้า ก็ได้มีการสนทนา ทั้งเรื่อง
ปรมาตตและบัญญัติปรมาตต ก็หมายถึงว่า ธรรมะที่มีจริง
ทั้งหลาย ก็เป็นปรมาตตธรรม และเรื่องราวที่เป็นบัญญัติ
อุปมาเหมือนกับเป็นเงาของปรมาตต หรือว่าสิ่งที่มีจริง ๆ
แล้วเราจะเข้าใจ ลักษณะสิ่งที่ปรากฏ ถึงจะรู้ว่า มี แต่ก็
ไม่ใช่จะปรากฏให้รู้ตัวจริงตลอด แล้วก็ เรื่องราว ถึงแม้จะ
เป็นเรื่องราวของปรมาตตก็จริง แต่ก็ได้ไม่ได้มีลักษณะจริง ๆ
แล้วก็จะเข้าใจว่า ขณะใดเป็นปรมาตต ขณะใดเป็น
บัญญัติ ก็เป็นเรื่องยากค่ะ ท่านอาจารย์ ก็เลยคิดว่า
น่าจะกราบเรียนท่านอาจารย์ สนทนาทั้งสองอย่าง
เพราะชีวิตเราก็มีอยู่แค่ สิ่งที่เป็นเรื่องราว สิ่งซึ่งไม่มีจริง ๆ
กับ สิ่งที่มีจริง ๆ

ท่านอาจารย์

อ. ธีรรัตน์

ท่านอาจารย์

ค่ะ "เรา" จะเข้าใจ

เป็นคำพูดติดปากค่ะ

ค่ะ ติดปากเพราะอะไรคะ? จริง ๆ แล้ว ธรรมะ นี่น่าสนใจมากเพราะว่า ละเอียด ลึกซึ้ง เกิดแล้ว ดับไป หายไป ไม่กลับมาให้รู้อีกเลย เพราะฉะนั้น จริง ๆ แล้ว เวลานี้ เราต้องไม่ลืม "คำ" ที่เราได้ยิน ได้ฟัง จนกว่าจะมั่นคง เป็นสัจจญาณปัญญา ที่รู้จริง ๆ ว่าขณะนี้ เป็นธรรมะ

...เพราะว่า เราจะลืมบ่อย ๆ พอเจอหน้ากัน อาจจะมีคำถามหนึ่ง "ลืมอะไรหรือเปล่า?" ค่ะ? ลืมอะไรบ้างหรือเปล่า? ก่อนที่จะได้ฟังคำตอบ

พยายามคิดว่า เอ๊ะ!!! ลืมอะไร? ลืมโน่น ลืมนี้ แต่
ถ้าถามซ้ำ บ่อย ๆ ชักเอะใจ ก็เลยรู้ว่า อ้อ...
เดี๋ยวนี้อี้!!! ลืม...ว่าเป็นธรรมะ...

...แล้วก็จะลืมอย่างนี้ไปเรื่อย ๆ เพราะว่า เมื่อคืนนี้ ก่อนพูด
ก็ลืมแล้ว ใช่ไหม? รับประทานอาหาร ก็ลืม ลืมเสมอ
เพราะฉะนั้น จนกว่าจะไม่ลืม ลองคิดดู ไม่ใช่ให้เราไปทำ
อะไรเลย แต่ว่า "ฟัง" เรื่องสิ่งที่มีจริง จนกระทั่ง ค่อย ๆ
เข้าใจขึ้น...

...เพราะเหตุว่า ปัญญาที่แท้จริง ปัญญาที่อบรมแล้วนี้ รู้
อะไร? ต้องไม่ผิด ต้องรู้สิ่งที่มีจริงเดี๋ยวนี้!!! ไม่เปลี่ยนไป
ทำอะไรให้เปลี่ยนแปลงไปเลย จากปกติ ซึ่งเกิดแล้วดับ
ยากไหม? ในเมื่อปรากฏ...เร็วมาก...สั้นมาก...แล้วก็
"ปัญญา" จริง ๆ ก็ "รู้" นั้นแหละ "รู้" สิ่งที่เกิด แล้วดับ ที่
สั้น ๆ เร็ว ๆ อย่างนั้นแหละ!!! จึงสามารถละการยึดถือ
ว่า เป็นเรา ได้...

...เพราะฉะนั้น การฟัง ก็คือว่า ไม่ได้ทำอะไรเลย ที่จะ
การ "ผิดปกติ" ไม่ใช่ไปอยาก วันนี้ เป็นคนดี พยายามจะ
รู้ "ไม่ลืม" ว่า "ขณะนี้ เป็นธรรมะ" พยายามไม่ลืมว่าเป็น
ธรรมะ ก็ผิดเห็นไหม? ผิดตลอด เพราะเหตุว่า "เป็นเรา" ที่
กำลังพยายาม...

...แต่ว่าเดี๋ยวนี้ ปัญญาจริง ๆ คือ เกิดเพราะเหตุปัจจัย มีปัจจัยพอที่จะเข้าใจ สิ่งที่กำลังปรากฏ จากการ "ฟัง" เมื่อไหร่ ก็เมื่อนั้น แต่จะว่า อยากรู้เร็ว ๆ เดี่ยวเราจะกลายเป็นคนเกียจคร้าน แต่ว่า โลกะ เก่งมาก หลอกเก่ง ลวงเก่ง ชวนเก่ง ทำทุกอย่างเก่งหมด แต่ว่า ไม่รู้ความจริงของสภาพธรรมะ...

...นี่เป็นสิ่งที่ต่างกันมาก โลกะอยู่ที่ไหน ปัญญา ไม่อยู่ตรงนั้น ตรงไหนที่มีความเข้าใจ ตรงนั้น ไม่มีโลกะ เพราะฉะนั้น กว่าที่เราจะได้ฟัง จนกระทั่ง มีความเข้าใจที่

มันคงขึ้นว่า ปัญญา คือ เข้าใจสิ่งที่กำลังปรากฏ ตาม
ปรกติ โดยความเป็นอนัตตา อันนี้ ลืมไม่ได้เลย เพราะว่า
ปรกติ โดยความเป็นเรา จะรู้โดยการเป็นเรา ตั้งใจเป็น
เราเลือก เป็นเราทำ เป็นหนทางที่เสียเวลาที่สุด...

...เพราะเหตุว่า จะทำอย่างนี้ไปกี่วัน กี่เดือน กี่ปี กี่ชาติ ก็
คือ "เป็นเรา" เพราะว่า ขณะนั้น รู้ไม่เท่าทัน โลกะ ปัญญา
อย่างเดียว ที่สามารถจะรู้ โลกะ รู้สภาพธรรมะ ทุกอย่าง
ตามความเป็นจริง จึงสามารถที่จะละโลกะได้ ด้วยเหตุนี้
อริยสังขารม ทุกขอริยสังขารจะ เมื่อไหร่คะ? เดียวนี้!!!...

...เมื่อเข้านี้ เราพูดว่า ทุกอย่าง เป็นธรรมะ แต่ไม่มีสักอย่างที่เป็นนี้ ธรรมะ ได้แต่บอกว่า ทุกอย่าง เป็นธรรมะ แต่ถ้าเป็นธรรมะจริง ๆ ที่เข้าใจ "นี้" คือ "เห็น" "เห็น" เดียวนี้ !!!

เพราะฉะนั้น ขณะนั้น ก็มีการเริ่มเข้าใจว่า ต้องเข้าใจ "เห็น" ไม่ใช่ไปทำอะไรเลย แต่ว่า ต้องเข้าใจให้ถูกต้องตามความเป็นจริง ว่า "เห็น" เกิดแล้ว ไม่มีใครไปทำอะไรแล้ว "เห็น" ก็แค่ "เห็น" แล้ว "เห็น" ก็ดับไป อย่างนี้ค่ะ สะสมไป เข้าใจไป โดยไม่หวังอะไรเลยทั้งสิ้น...

...ชีวิตประจำวัน ถ้ามีความเข้าใจถูก จะเข้าใจความหมายของคำว่า "อดทน" มีในพระไตรปิฎกแน่นอน แล้วก็เป็นการมีด้วย แล้วเราจะอดทนอะไร ที่จะมีประโยชน์ นอกจาก "ฟัง" ไม่ให้โลภะเกิด ที่จะทำให้เราพ้นที่จะเข้าใจสิ่งที่กำลังปรากฏ ไปหาสิ่งอื่นแทนที่ เหมือนเวลานี้ ทุกคนบอกว่า "เห็น" แต่ไม่รู้จัก "เห็น" แน่ ๆ เพราะอะไร? "เห็น" เกิดแล้ว ดับ ใครรู้จัก? ใช่มั้ย?...

...นี่ก็ได้แต่ฟังเรื่อง สิ่งที่มี ฟังไป ฟังไป สุตมยญาณ ปัญญาที่สำเร็จ จากการ "ฟัง" ไม่ใช่เพียงฟัง แล้วก็ปล่อยไป ไม่คิด ไม่ไตร่ตรอง ฟังคำไหน เข้าใจว่า เดียวนี้ สิ่งที่มีที่กำลังปรากฏเป็นอย่างนั้น "นี่" ทั้งนั้นเลย "นี่" เสียง ไม่มีใครทำให้ "เสียง" เกิดขึ้น แล้ว "เสียง" ก็ดับไป...

...ทุกอย่างที่มีในชีวิตประจำวัน แต่ละหนึ่ง ละเอียดมาก โดยไม่ตั้งใจจะรู้ แต่มีปัจจัยที่ เมื่อเข้าใจแล้ว จะไม่ให้เข้าใจขึ้น หรือ? ในสิ่งที่มีซึ่งตอนแรก ไม่ได้เข้าใจเลย แต่พอฟัง ก็เริ่มเข้าใจ ทีละเล็กทีละน้อย ทีละเล็กทีละน้อย จนถึงวันที่ เข้าใจ สิ่งที่กำลังปรากฏ...

เพราะฉะนั้น ฟังแล้ว ความเข้าใจที่สะสมมา เอาไปทิ้งไว้ที่ไหน? ไม่ได้หายไปไหนเลย สะสม จนกระทั่ง ถึงกาละ คือ "ขณะ" ที่สามารถเข้าใจ สิ่งที่กำลังปรากฏ ตรงตามที่ได้ฟัง โดยความเป็นอนัตตา จึง ไม่ต้องทำ ทำได้อย่างไร? ไม่มีการทำได้เลย นอกจาก ขณะนั้น เข้าใจว่า "มีเรา" ที่ต้องการจะรู้ได้เร็ว...

...เพราะฉะนั้น การฟังธรรมะ จึงไม่ผิด แม้แต่โอรสปาฏิโมกข์ ซึ่งบอกว่า เป็นคำสอน ที่ประมวลรวมคำสอนทั้งหมดของพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ทุกพระองค์ คือ ไม่ประมาท เว้นชั่ว ต้องรู้เลยว่า "ไม่ใช่เรา" แล้ววันนี้ล่ะคะ? เห็นไหม? ไปอยู่ในหนังสือหมด ไปอยู่วันมาฆบูชา พอถึงวันมาฆบูชา ก็พูดเสียทีหนึ่ง อยู่ตรงนั้นแหละ แต่ว่า ทุกวันนี้ล่ะคะ? เว้น "ชั่ว" เมื่อไหร่? ถ้าไม่รู้จัก "ชั่ว" เว้นไม่ได้ ใช่ไหม?...

...ขณะใดก็ตาม ที่ไม่ฟังธรรมะ ไม่เข้าใจสิ่งที่สะสมมา เป็นปกติ ไม่ให้เกิด ก็ไม่ได้ ความติดข้องมากมายมหาศาล ไม่เคย แม้คิด ที่จะเข้าใจ จะละไหม? ฝืนมากเลย...แสนไกล... ละโลกะ เป็นไปไม่ได้เลย ติดมากมายทุกวัน...

...แต่ เริ่มด้วย "ความเข้าใจ" ว่า "สิ่งนี้" มี แล้วก็เริ่มจากคำ
ที่ เริ่มค่อย ๆ เข้าใจขึ้นว่า "เป็นสิ่งที่จริง" ชั่วคราว กว่า
จะ ไม่ใช่เรา หรือ ไม่ใช่สิ่งหนึ่งสิ่งใด ต้อง "ตรง" ตามความ
เป็นจริง เพราะฉะนั้น บารมี ๑๐ เข้าใจชัดเจน ทุกบารมี
ตั้งแต่ อดทน ถ้ามีคำถามว่า เมื่อไหร่? ทำอย่างไร? ไม่ได้
อดทนเลย ใช่ไหม? ต้องการเร็ว ๆ แต่ อดทนคือ รู้ว่า ยาก
แน่นอน...

...ผู้ที่ทรงตรัสรู้ ตรัส "คำ" ที่เปลี่ยนแปลงไม่ได้เลย เป็น
หนึ่ง ไม่เป็นสอง คือ "สิ่งนี้" ที่กำลังปรากฏ เกิด ดับ
เพราะฉะนั้น คนที่จะรู้ความจริง จะไปรู้อื่น จากนี้ไหม? ก็
ต้องรู้อย่างนี้แหละ แต่ เวลานี้ เมื่อไม่เป็นอย่างนี้ก็เข้าใจ
คำว่า "อดทน" ซึ่งเป็นบารมี

ถ้าขาดบารมี คือ ความอดทน ไม่มีทาง ก็เดี๋ยวนี้ กำลัง
ปรากฏ แล้วไม่รู้ แต่ "ผู้รู้" รู้ได้ โดยการทรมานเพื่อบารมี
ไม่ใช่หมายความว่า เราจะไม่มีความดีอะไรเลย
เหมือนเดิม ทุกวันจิตใจที่สะสม โสกะ โทสะ โมหะ ริษยา
มานะ สำคัญตน อะไรต่าง ๆ นานา เยอะแยะหมด ยัง
เต็มที แล้วก็เพิ่มขึ้นอีกด้วย แล้วก็จะไปประจักษ์ สภาพ
ธรรมะ ซึ่งเดี๋ยวนี้ กำลังเกิด ดับ เป็นไปไม่ได้เลย...

...เพราะฉะนั้น ต้องรู้ว่า จิต ระดับไหน? ที่สามารถที่จะ
เข้าใจ สิ่งที่กำลังปรากฏ เพราะว่า แม้การฟัง ก็ยาก ไม่
ต้องไปถึงการรู้ลักษณะของสภาพธรรมะ ที่กำลังเกิด ดับ
แค่ฟัง ก็ยาก ที่จะรู้ว่า อุดหนุน หมายความว่าอย่างไร?
อุดหนุน ก็คือว่า มีสิ่งที่ ตั้งแต่เกิดมา ก็มีทุกวัน ไม่รู้ สักวัน

แต่เมื่อมีผู้ที่ตรัสรู้ และ ทรงแสดง "ควรฟัง" ควรสะสม ควร
เห็นถูก เข้าใจถูก ที่ละเอียดที่ละน้อย และต้องเป็นผู้ที่
"มั่นคง" ด้วย...

...เกิดมาแล้ว จะรู้อะไร? อยู่ในโลกลี้ ไม่นาน บางคนก็
บอกว่านาน ถึงแม้ตั้งหลายหมื่นปี ก็ยังต้องจากโลกนั้นไป
ใช้คำว่า ไม่นาน ก็ได้ เพราะว่าไม่ตลอดกาล ไม่มีเลย ที่
เกิดแล้ว จะไม่ตาย แต่เกิดมาทั้งที แล้วก็ เป็นมนุษย์ด้วย
แล้วก็สามารถที่จะมีโอกาส บุญที่ได้สะสมไว้แต่ปางก่อน
ทำให้ได้ยินได้ฟัง แล้วก็ เป็นโอกาสที่จะได้เข้าใจธรรมะ...

...โอกาสมาถึงแล้ว คือ โอกาส ที่ได้ฟังธรรมะ ด้วยความ
เคารพอย่างยิ่ง ว่า สูงที่สุดในชีวิต ไม่มีอะไรประเสริฐเท่า
คือความเห็นที่ถูกต้องในสิ่งที่มี แล้วก็มีจริง ๆ ไม่ใช่
หลอกหลวง เอาสิ่งที่ไม่มี มาบอกว่า มี ทุกคนรู้ว่า มี แต่ก็...
ยาก...ที่จะรู้ความจริง...แต่ ฟังแล้ว ไม่ลืม ไตร่ตรอง เห็น
ถูก เป็นสิ่งที่มีจริง แล้ว ค่อย ๆ เข้าใจขึ้น...

...วันหนึ่ง ๆ เรื่องเยอะมาก เดี่ยวเรื่องนั้น เดี่ยวเรื่องนี้ พอ
ออกจากห้องนี้ ก็ลืมแล้ว ไปเรื่องอื่นทันที หรือ ทั้ง ๆ ที่
กำลังอยู่ตรงนี้ ก็ยังคิดเรื่องอื่นได้ เห็นไหม? แล้วยังงั้นละ
คะ? ถึงจะเข้าใจ ค่อย ๆ เข้าใจขึ้น ในสิ่งที่กำลังปรากฏ
ซึ่งเป็นอนัตตา...

...เพราะฉะนั้น จากการได้ฟัง เริ่มรู้ความจริง ที่ แต่ละหนึ่ง
จริง ๆ สะสมมา ไม่เหมือนกันเลย แต่ละ "หนึ่งจิต" ที่
เรียกว่า เป็นคนนั้นบ้าง คนนี้บ้าง สะสมมา ที่คนนั้น
เท่านั้นที่สามารถจะรู้ได้ เพราะขณะนี้ ใครคิดอะไร? ไม่มี
ใครรู้ได้เลย นอกจากจิตที่กำลังคิด ในขณะนั้น ซึ่งไม่ใช่จะ
ไปรู้จิตคนอื่นได้ แต่ต้องรู้ สภาพธรรมะ ที่เป็น "ธาตุรู้" ซึ่ง
เกิด "หนึ่งขณะ" เท่านั้นเอง แล้วก็ดับ แล้วก็เกิดต่อ อีกหนึ่ง
ขณะ ทีละ หนึ่งขณะ หนึ่งขณะ เป็นสังสารวัฏฏะ วัฏฏะ
หมายความว่าอะไรคะ คุณคำปั่นคะ?

คุณค่ามัน

โดยความหมายก็คือ หมายถึง การท่องเที่ยว วนเวียนไป
ซึ่งท่านอาจารย์ก็สรุป เป็นที่เข้าใจแล้ว ก็คือ สภาพธรรมะ
ที่เกิด ดับ เป็นไปอยู่ แต่ละขณะ แต่ละขณะ นี่คือ วัฏฏะ
ครับ

ท่านอาจารย์

ซึ่งก็คือ เดียวนี้!!! เห็นไหม? เพราะฉะนั้น "ทุกคำ" ไม่พ้น
จาก "ขณะนี้" เลย "เห็น" ดับ "ได้ยิน" เกิด "คิดนึก" ต่อ
วนเวียนอยู่ ทางตา หู จมูก ลิ้น กาย ใจ โดยไม่รู้เลยว่า
ไม่ใช่เรา ไม่ใช่ใคร แต่เป็น "ธาตุรู้" ซึ่งต้องเกิด ตามเหตุ
ตามปัจจัย แล้วก็ดับไป สืบต่อมานาน ในสังสารวัฏฏ์ แล้ว
ก็ต้องจากโลกนี้ไป แต่ว่า สืบต่อไปอีก เรื่อย ๆ อีก ต่อไป
อีกนาน...ไม่รู้จบ...ตราบดีที่ยังไม่รู้ความจริง ของสภาพ
ธรรมะ ที่กำลังปรากฏ

...นี่คือ ความจริง และ สิ่งที่มีจริง ก็ปรากฏให้เห็นจริง ๆ ว่าเป็นอย่างนี้ เพราะฉะนั้น นอกจาก อดทน แล้ว ยังต้องมีความ "มั่นคง" อธิษฐานบารมี ด้วย

หวังอะไร ในชีวิตคะ? ได้แล้ว!!! รู้ไหม? หวังอะไร? แล้วได้อะไร? หวัง "เห็น" ก็เห็นแล้วไง? มีใครไม่หวังเห็นบ้างคะ? หวัง "ได้ยิน" ก็ได้ยินแล้ว จะเอาอะไรอีก? ไม่จบ...

...ก็แค่เห็น แค่ได้ยิน แค่ได้กลิ่น แค่ลิ้มรส แค่ว่าสิ่งที่กระทบสัมผัส แล้วก็ "คิดนึก" ถูกต้องไหม? เป็นสิ่งที่เคยหวัง ไม่อยากให้หมดเลย แม้เดี๋ยวนี้ ก็ยังหวัง อย่าเพิ่งจากโลกนี้ไป เพื่ออะไร? จะเห็น จะได้ยิน จะได้กลิ่น จะลิ้มรส จะรู้

สิ่งที่กระทบสัมผัส หวังแล้ว ได้แล้วหมด ยังไม่พอ เพราะ
คิดว่า เป็นสิ่งที่ควรต้องการ แต่ ความจริง ผู้ที่ทรงตรัสรู้
เป็นสิ่งที่ควรรู้อย่าง ตามความเป็นจริง ของสิ่งนั้น เพราะ
ฉะนั้น โลกนี้ มี ๒ อย่าง โลกของความไม่รู้ กับ โลกของ
ความรู้ จะอยู่ฝ่ายไหน? เท่านั้นเอง...

...ถ้าอยู่ฝ่ายรู้ บารมี ๑๐ ขาดไม่ได้เลย สัจจะ คือ ความ
จริง ใครจะให้ไปทำอย่างอื่น แล้วไม่รู้สิ่งที่มีจริง ๆ ที่กำลัง
ปรากฏ เดียวนี้ ไปไหน? ทำไหม? เอาไหม? "สัจจะ" อยู่ที่
ไหน? "อธิษฐาน" อยู่ที่ไหน? เพราะฉะนั้น ก็ไม่มีทาง ที่จะ
กลับมาสู่ ความเห็นที่ถูกต้อง ในสิ่งที่มีจริง ๆ ซึ่งเป็นอนัตตา
เกิดแล้ว ตามเหตุ ตามปัจจัย...

...ถ้าเป็นผู้ไม่ตรง จะไม่ได้สาระ จากพระธรรม ธรรมะ "ตรง" ผิดจากธรรมะ คือ "ไม่ตรง" ไม่ได้สาระ เพราะฉะนั้น เดี่ยวนี้ มีธรรมะ ปราภฏ ความจริงใจ สัจจะ ก็คือว่า รู้หรือ ยัง? ยัง ก็คือ ยังรู้แค่ไหน? เปลี่ยนได้ไหม? แค่นี้ มีนิดเดียว แค่นี้ แล้วให้มาก ๆ ได้ไหม? เมื่อไม่ได้ ก็คือ บารมี อดทน ที่รู้ว่า ไม่ได้รู้อย่างอื่นเลย แต่รู้สิ่งที่กำลังมี เดี่ยวนี้เอง!!!!...

...ขณะนี้ แม้แต่ว่า กำลังมี เดี่ยวนี้เอง อยู่ที่ไหน? ในเมื่อ ทุกอย่างเป็นธรรมะ อยู่ที่ "กำลังเห็น" เดี่ยวนี้เองที่ "กำลังเห็น" รู้จริง ๆ เข้าใจจริง ๆ คือ เข้าใจ "เห็น" ไม่ต้อง ไปทำอะไรเลย เพราะ "ไม่มีเรา" จะทำเลย แต่มี จิต เจตสิก มีรูป มีธรรมะ ทั้งหมดเลย เพราะฉะนั้น ถ้ามี ความเข้าใจถูก ความเห็นถูก อย่างนี้ เราก็ไม่ชวนชวาย ไป รู้ผิด ทำผิด หันหลังให้พระสัทธรรม ไม่มีทางที่จะ กลับมาเจอ อีกเลย...

...แต่การที่ เรามีความมั่นคงว่า เดียวนี้ "เห็น" มี และ กำลังเห็น จริง ๆ ตอนนี้ กำลังอยู่ตรง "เห็น" นิดหนึ่ง แต่ รู้ ความจริงว่า ไม่ได้เข้าใจ "เห็น" แต่มี "เห็น" เพราะฉะนั้น อาจหาญ ว่าจริง ที่จะเข้าใจ "เห็น" นี่คือ ผู้ที่ "ตรง" สัจจะ อริยฐาน วิริยะ ทุกอย่าง เพราะว่าอะไรคะ? ต้องรู้จัก ที่ สะสมมา ไม่ใช่ไปเอาจิต ของผู้ที่ใกล้จะเป็นพระโสดาบัน มาเป็นจิตเรา...

...แต่ว่า จิตนี้ ซึ่งทุกคน "ตรง" และ ใครจะรู้ใคร? นอกจาก ตัวเอง ว่าวันนี้ มีกุศล เยอะมาก รับประทานอาหาร เมื่อ กี่นี้ เท่าไหร่แล้วคะ? แค่มือเดียว แล้วก็มีมือ? และ ไม่ใช่แต่ เฉพาะอาหาร เพราะฉะนั้น จิตที่ไม่สะอาดอย่างนี้ แล้วจะ ไปรู้แจ้งอริยสัจธรรม คิดดูสิ เป็นไปได้ไหม?...

...สิ่งที่ทุกคน "ลืม" นะคะ ลืมชำระจิตให้ค่อย ๆ สะอาดขึ้น
ก่อน ด้วยความเข้าใจธรรมะ จึงสามารถเข้าใจ สภาพ
ธรรมะที่กำลังปรากฏ ได้ เพราะว่า ไม่มากด้วย โลภะ ด้วย
โทสะ ด้วยอกุศลใด ๆ ที่สะสมมาแล้ว มากมาย แล้วก็กำลัง
สะสมต่อ ๆ ไป ด้วย...

...เมื่อเห็นอันตราย และโทษ ของอกุศล ซึ่งกัน ไม่ให้เข้าใจ
 สิ่งที่กำลังมี ก็จะได้ว่า การฟัง เท่านั้น ไม่พอ สิลมยญาณ
 ศีล สำเร็จ จากการฟัง คือ ปัญญา เพราะฉะนั้น มีศีล
 ธรรมดา ปรกติ แต่ไม่เข้าใจ อย่างนั้นจะถึงการดับกิเลส
 ไหม?...

...ที่บางคน เข้าใจว่า ต้องตั้งต้นด้วยศีล สมาธิ ปัญญา
 แล้วอย่างไรหรือ? ศีลอะไร? สมาธิอะไร? ปัญญาอะไร? ไม่
 ศึกษา ด้วยความละเอียด ด้วยความเคารพ ก็คิดว่า ต้อง
 ไปทำศีล แต่ว่า ศีล เป็นเรา ใช่มั้ย? ถ้าไม่มีปัญญา และ
 ศีล ที่ "เป็นเรา" นะหรือ? ที่จะดับกิเลสได้

กราบเท้าบูชาคุณ ท่านอาจารย์สุจินต์ บริหารวนเขตต์ ที่เคารพยิ่ง
ขอบพระคุณและขออนุโมทนา ในกุศลศรัทธาของท่านเจ้าภาพ
คุณสุภาพพรรณ ชูสวัสดิชัย และ ครอบครัว
คุณนวลใจ ธนานุรักษ์กุล และ เพื่อน ๆ
และ ขออนุโมทนาในกุศลจิตของทุก ๆ ท่าน ครับ

